

Статуті Організації Об'єднаних Націй, Декларації прав людини, рішеннях Європейської Ради та інших загальних міждержавних нормативних актах, що встановлюють стандарти, якими визначається цивілізованість кожної країни та світового суспільства.

Згідно із сучасним міжнародним правом всі держави зобов'язані дотримуватися загальноновизнаних принципів та норм, а також міжнародних зобов'язань в сфері прав людини, в тому числі інформаційних. Конференція з людського виміру ОБСЄ [3] підкреслює, що права людини визначаються безпосередньою та законною опікою всіх держав-учасниць і не відносяться виключно до внутрішньої компетенції зацікавленої держави.

Література

1. Скакун О.Ф. Теорія держави та права / О.Ф. Скакун. – Харків: Консум, 2016. – 656 с.

2. Танимов О.В. Теория юридических фикций. Монографія / О.В. Танимов; под ред. Т.В. Кашанина. – М.: Проспект. – 2016. – С. 224.

3. Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упоряд. Т. Яблонської. – К.: Сфера, 2013. – 342 с.

УДК 347.82(043.2)

Марценюк О. Г., к.ю.н., доцент,
Плахута А. С., студент,
Чернігівська філія Класичного приватного університету,
м. Чернігів

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НОРМ ПРАВА АЕРОКОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Ситуаційний підхід до формування аерокосмічного законодавства України, з точки зору когнітивного (пізнавального) аспекту, викликав низку проблемних питань відносно правового регулювання інформаційних відносин. Зокрема, відсутність легальної, чіткої, ієрархічної єдності законів, що призводить до суперечливого тлумачення та застосування норм права на практиці.

Різні закони та підзаконні акти, що регулюють суспільні відносини, об'єктом яких є основи життєдіяльності у повітряному та космічному просторі, приймалися в різні часи і, особливо, без узгодження понятійного апарату [1]. Такі нормативні акти не мають чітко визначеного змісту, недостатньо коректні. Термінологічні розбіжності, різне тлумачення однакових за назвою та формою

визначень призводить до варіантного розуміння та застосування норм на практиці. Найбільш важливі терміни, які передбачають тільки одне визначення, мають різні визначення в різних нормативних актах. До них відносяться «повітряний простір», «космічний простір», «астронавт», «космічні дослідження», «власність над об'єктом», «відповідальність над об'єктом», «право на дослідження» та деякі інші.

Значна кількість законів та підзаконних нормативних актів в сфері аерокосмічних відносин ускладнює їх пошук, аналіз та узгодження для практичного застосування.

Має місце розбіжність відносно розуміння структури та складу системи законодавства в сфері аерокосмічних відносин та підходів до їх формування. Окремі правові інститути не узгоджуються з міжнародним правом [2]. В окремих законах до системи законодавства залучаються норми, що встановлені в підзаконних актах. В практиці правозастосування це призводить до колізії норм, ігнорування норм закону на користь норм підзаконного акту. Нові правові акти в сфері суспільних інформаційних відносин часто неузгоджені концептуально з раніше прийнятими, що призводить до правового хаосу.

На думку Гавловського В.Д., в основу систематизації норм інформаційного права повинні покладатися пророблені юридичною наукою та перевірені практикою ґрунтовні принципи: об'єднання традицій та новацій правознавства; інкорпорація норм діючого законодавства України в нову систему через агрегацію інститутів права; формування міжгалузевих інститутів права на основі зв'язків з галузевими інститутами [3].

Важливим аспектом теорії інформаційного права є проблематика її підсистем – субінститутів. До таких субінститутів, що регулюють суспільні відносини в аерокосмічній сфері, потрібно віднести:

— визначення та правове закріплення головних напрямків та методів державної політики в сфері вибору спілкування, комунікації в державі та ін;

— регулювання суспільних відносин в сфері життєдіяльності у повітряному просторі, встановлення їх розбіжностей та загальних рис, систематизація їх через агрегацію (дослідження, промисловість, транспорт тощо);

— забезпечення захисту журналістів, висвітлення діяльності органів державної влади та приватних осіб [4];

— організація та управління створенням та розвитком державних інформаційних систем та мереж, забезпечення їх сумісності та взаємодії в єдиному аерокосмічному просторі;

— правове регулювання створення реальних умов для якісного та ефективного забезпечення необхідною інформацією громадян, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних та приватних організацій, об'єднань на основі державних інформаційних ресурсів, сучасних інформаційних технологій;

— забезпечення співвідношення інтересів суб'єктів суспільних відносин в сфері національної безпеки, складовою частиною якої є інформаційна безпека, чітке встановлення можливих погроз безпеки суспільним відносинам;

— державно-правова допомога формуванню ринка для вітчизняних виробників аерокосмічної продукції, засобів, технологій;

— державне стимулювання поліпшення механізму залучення інвестицій, розробка та реалізація проектів національної програми розвитку аерокосмічної галузі;

— забезпечення правового режиму формування та використання національних інформаційних ресурсів, збирання, обробки, накопичення, зберігання, пошуку, розповсюдження та надання користувачам інформації;

— правове регулювання стимулювання, створення та використання новітніх інформаційних технологій та ін.

Література

1. Скакун О.Ф. Теорія держави та права / О.Ф. Скакун. – Харків: Консум, 2016. – 656 с.

2. Танимов О.В. Теория юридических фикций. Монография / О.В. Танимов; под ред. Т.В. Кашанина – М.: Проспект. – 2016. – 224 с.

3. Гавловський В.Д. Інформаційне законодавство України: від інкорпорації до кодифікації / В.Д. Гавловський. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2013. – С. 27.

4. Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упоряд. Т. Яблонської. – К.: Сфера, 2013. – 342 с.